

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 438/2018-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 To 50/2018 z 12. októbra 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 To 50/2018 z 19. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To 50/2018 z 12. októbra 2018 a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To

50/2018 z 19. októbra 2018 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“). Sťažovateľ súčasne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 113/2017 zo 16. októbra 2018 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) s tým, že väzba sa započítava „od 13.10.2017 od 03.30 hod.“. Vec bola následne predložená krajskému súdu na rozhodnutie o jeho odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 0 T 244/2017 z 13. marca 2018 a konanie na krajskom súde skončilo 19. októbra 2018, keď zamietol jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu.

3. Krajský súd nariadil konanie verejného zasadnutia na 27. september 2018, keď po prednesení jeho návrhov a žiadosti o odročenie hlavného pojednávania, ktoré predseda senátu zamietol, prišlo sťažovateľovi zle. Sťažovateľ bol prevezený do nemocnice na vyšetrenie, kde mu boli odporučené analgetiká, a keďže hospitalizácia nebola nutná, bol sťažovateľ premiestnený do väzby [REDAKOVANÉ], kde sa malo konať v priestoroch 11. októbra 2018 ďalšie hlavné pojednávanie. Sťažovateľ v ranných hodinách 11. októbra 2018 mal odpadnúť a o 5.40 h bol následne eskortovaný do nemocnice [REDAKOVANÉ], v dôsledku čoho bol termín hlavného pojednávania zrušený, pričom bol určený iný termín hlavného pojednávania na 19. október 2018. Predvolanie bolo doručené sťažovateľovi 12. októbra 2018 spolu s uznesením z toho istého dňa, ktorým krajský súd rozhodol, že podľa § 77 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa do plynutia lehoty jeho väzby nezapočítava doba „od 27.9.2018 do 10.10.2018“. Svoje rozhodnutie sudca odôvodnil podľa sťažovateľa len na svojich domnienkach, vlastnom subjektívnom názore bez akéhokoľvek dôkazu, ktorý by jasne indikoval jeho úmysel vyvolať prekážku brániacu vykonať verejné zasadnutie.

4. Námietky sťažovateľa spočívajú najprv v tom, že z lekárskej správy z 2. októbra 2018 vyplýva, že mu boli odporúčané analgetiká, teda nemožno z nej jednoznačne vyvodiť, že by simuloval, a o jeho úraze 11. októbra 2018 už vonkoncom nemožno mať pochybnosti, že išlo o úmyselné poškodenie zdravia, ale o úraz v súvislosti s jeho chronickým ochorením

(problém s chrbticou a miechou). Z toho pohľadu považuje uznesenie krajského súdu ako svojvoľné, neodôvodnené a porušujúce jeho základné právo na osobnú slobodu.

5. Ďalej sťažovateľ vidí porušenie svojich práv v tom, že lehota väzby v jeho prípade nemohla prekročiť lehotu 12 mesiacov ustanovenú v § 76 ods. 6 písm. a) Trestného poriadku, teda nemohla trvať dlhšie ako do 13. októbra 2018, a napriek tomu však bol vo väzbe do 19. októbra 2018.

6. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, poukazujúc na ustanovenie § 77 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že do plynutia lehôt podľa § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku sa nezapočítava doba, počas ktorej sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že úmyselne vyvolal inú prekážku, ktorá mu v takej účasti bránila alebo bránila riadnemu vykonaniu úkonu trestného konania, keďže v jeho prípade tento úmysel nebol preukázaný a v anamnéze má uvedené, že *„kontrola neurológom o 6 mesiacov, v prípade ťažkostí ihneď“*. Krajský súd napadnutým uznesením tak porušil kogentné ustanovenia Trestného poriadku, čím by mal byť prepustený z väzby na slobodu.

7. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že krajský súd napadnutým rozhodnutím z 12. októbra 2018 porušil jeho označené základné práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy (bod 1), a napadnutým rozhodnutím z 19. októbra 2018 porušil aj jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Súčasne žiada, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutia krajského súdu a prikázal krajskému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol. Súčasne požaduje aj priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a úhradu trov konania.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov všeobecných súdov pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej ani preskúmavanie, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 225/03, III. ÚS 181/04, III. ÚS 345/04).

9. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom

na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

10. Článok 17 ods. 1 ústavy zaručuje osobnú slobodu. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

11. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho

trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

12. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02).

13. Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

14. Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Rovnako aj

z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98).

15. Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ako doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

16. Podľa § 76 ods. 6 Trestného poriadku celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 77 ods. 1 Trestného poriadku dom plynutia lehôt podľa § 76 ods. 6 a 7 sa nezapočítava doba, počas ktorej sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že

- a) bol vo väzbe v cudzine alebo tam bol zadržaný,
- b) úmyselne si poškodil alebo nechal poškodiť zdravie, alebo
- c) úmyselne vyvolal inú prekážku, ktorá mu v takej účasti bránila alebo bránila riadnemu vykonaniu úkonu trestného konania.

Podľa § 77 ods. 2 Trestného poriadku uznesenie podľa odseku 1 vydá predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

17. Sťažovateľ tvrdí, že k namietanému porušeniu jeho základných práv a slobôd zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 malo dôjsť napadnutým rozhodnutím krajského súdu z 12. októbra 2018 z dôvodov uvedených v bodoch 3 až 6. K druhému rozhodnutiu krajského súdu z 19. októbra 2018 bližšie svoje námietky sťažovateľ k namietanému

základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani nekonkretizuje (v čase podania sťažnosti mu nebolo ešte ani doručené, pozn.).

18. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí z 12. októbra 2018 v trestnej veci proti sťažovateľovi *«pre prečin porušovania domovej slobody... v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže..., ktorým nezapočítal obdobie „od 27.9.2018 do 10.10.2018“»* do plynutia lehoty jeho väzby, v podstatnom uviedol:

„V odvolacom konaní tunajší súd nariadil konanie verejného zasadnutia na dátum 27. 9. 2018. Na termín verejného zasadnutia bol z výkonu väzby predvedený obžalovaný [REDAKOVANÉ] a dostavil sa jeho ustanovený obhajca [REDAKOVANÉ]. Po otvorení verejného zasadnutia predstúpil obžalovaný, ktorý súdu uviedol, že chce, aby ho obhajoval jeho nový obhajca, alebo so svojim doterajším obhajcom nesúhlasí. Predseda senátu oznámil obžalovanému, že z dôvodu znenia ustanovenia § 36 ods. 4 Trestného poriadku nevidí dôvod na zrušenie alebo odročenie termínu verejného zasadnutia, keďže za včasnosť zvolenie obhajcu je zodpovedný práve obžalovaný. Po opakovanej žiadosti obžalovaného o odročenie termínu pojednávania a opakovanej zamietajúcej odpovedi predsedu senátu, obžalovaný uviedol, že teda jemu je zle, že ho bolí hlava, sadol si, zvalil sa na stoličky a následne sa zvalil na zem. Od tohto času obžalovaný zostal ležať na zemi, odmietal pomoc zo strany prítomných príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže a žiadal privolanie zdravotnej pomoci, pretože má problémy s chrbticou a s hlavou. Následne predseda senátu odvolacieho súdu prerušil verejné zasadnutie a zariadil privolanie zdravotnej pomoci priamo do budovy krajského súdu, do pojednávacej miestnosti. Privolaní zdravotníci konštatovali, že tlak i pulz obžalovaného je v norme, reakcia zreničiek je tiež normálna. Z dôvodu, že obžalovaný udáva bolesti hlavy a oni nemajú so sebou lekára, bude potrebné previesť obžalovaného na vyšetrenie do nemocnice, kde o ďalšom postupe rozhodne lekár. Následne bol obžalovaný sanitkou prevezený do Fakultnej nemocnici [REDAKOVANÉ]. Verejné zasadnutie odvolacieho súdu v ten deň nepokračovalo. Dňa 2. 10. 2018 bola tunajšiemu súdu zaslaná správa Urgentného príjmu Fakultnej nemocnice [REDAKOVANÉ] zo dňa 27. 9. 2018, z ktorej vyplynulo, že obžalovaného bolo zrealizované CT mozgu, predbežne bez čerstvých ložiskových zmien, bez patológie. Obžalovaný bol v ten deň prepustený z nemocnice, boli

mu odporúčené analgetiká pri bolesti, s tým, že si nevyžaduje hospitalizáciu a bol prevezený do [REDACTED].

Z dôvodu, že zdravotne problémy, ktoré deklaroval obžalovaný na verejnom zasadnutí dňa 27. 9. 2018 sa nijakým spôsobom nepotvrdili, tunajší súd nariadil pokračovanie verejného zasadnutia na deň 11. 10. 2018 a to v priestoroch [REDACTED]. Dňa 11. 10. 2018 oznámil [REDACTED] tunajšiemu súdu, že v dôsledku úrazu obžalovaného bol tento dňa 11. 10. 2018 v čase o 05:04 hodine pre eskortovaný do Nemocnice pre obvinených a odsúdených [REDACTED] na neurologické oddelenie. Z tohto dôvodu tunajší súd termín verejného zasadnutia, ktoré sa malo konať dňa 11. 10. 2018 zrušil.

Vyššie popísané skutočnosti, ktoré sa odohrali dňa 27. 9. 2018 a v nasledujúcich dňoch, tunajší súd vyhodnotil tak, že obžalovaný, v snahe vyhnúť sa vykonaniu verejného zasadnutia odvolacieho súdu, na ktorom by mohlo byť rozhodnuté o jeho odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Trnava, vyvolal tým, že predstieral vážne zdravotné problémy, vrátane bezvedomia, ktoré sa však následným lekársnym vyšetrením nepotvrdili, prekážku, ktorá bránila tunajšiemu súdu vykonať verejné zasadnutie. Úmyselné vyvolanie tejto prekážky zo strany obžalovaného odvolací súd vyvodzuje z jeho postupu. Obžalovaný [REDACTED] si v krátkom čase pred termínom konania verejného zasadnutia nariadeného na deň 27. 9. 2018 zvolil obhajcu - [REDACTED], pričom zvolený obhajca listom zo dňa 25. 9. 2018, ktorý bol tunajšiemu súdu doručený 27. 9. 2018 požiadal o odročenie verejného zasadnutia, nakoľko prevzali zastupovanie, je potrebné naštudovať spis a klient s odročením súhlasí a zároveň trvá na osobnej účasti menovaného obhajcu na pojednávaní. Rovnako aj obžalovaný doručil tunajšiemu súdu písomné vyjadrenie zo dňa 24. 9. 2018, v ktorom uviedol, že trvá na osobnej účasti ním zvoleného obhajcu na pojednávaní dňa 27.9. 2018.

Keď predseda senátu odvolacieho súdu na verejnom zasadnutí 27. 9. 2018 vyhodnotil procesnú situáciu takým spôsobom, že nevidí dôvod na odročenie verejného zasadnutia, nakoľko bol na verejnom zasadnutí prítomný jeho ustanovený obhajca, obžalovaný na to zareagoval takým spôsobom, že predstieral náhle zhoršenie zdravotného stavu. Pri predvádzaní obžalovaného do pojednávacej miestnosti a pred tým, ako mu bolo oznámené, že verejné zasadnutie sa z dôvodu neprítomnosti zvoleného obhajcu odročovať

nebude, obžalovaný nejavil nijaké známky zhoršenia zdravotného stavu, správal sa normálne a rovnako normálne a bez akýchkoľvek zjavných problémov sa aj vyjadroval...

Z uvedeného správania obžalovaného dospel predseda senátu k záveru, že vyššie popísané konanie obžalovaného bolo vedené iba úmyslom vyvolať prekážku, aby nebolo možné vykonať verejné zasadnutie dňa 27. 9. 2018, aby odvolací súd nerozhodol do termínu, kedy mu uplynie maximálna lehota trvania jeho väzby.

Preto odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku o tom, že obdobie od úmyselného vyvolania prekážky brániacej riadnemu vykonaniu verejného zasadnutia, do dňa, kedy bol obžalovaný hospitalizovaný v Nemocnici pre obvinených a odsúdených [REDAKOVANÉ], nezapočíta obžalovanému do plynutia lehoty jeho väzby.“

19. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu z 12. októbra 2018 konštatuje, že z odôvodnenia nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci porušenia sťažovateľom označených práv a jeho ďalším nezákonným zotrvaním vo výkone väzby. Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatne pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval správne, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Zo záverov, ku ktorým dospel krajský súd pri posudzovaní podmienok ďalšieho zotrvania sťažovateľa vo väzbe v jeho trestnej veci, pritom nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

20. K námietkam sťažovateľa k postupu krajského súdu pri rozhodovaní o nezarátaní dĺžky trvania väzby v bodoch 3 a 4 ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie krajského súdu sa nejaví ako svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, ako to tvrdí sťažovateľ. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci nemohol nezobrať na zreteľ znenie § 77 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V kontexte citovanej zákonnej úpravy považuje odôvodnenie za ústavne konformné, vychádzajúce zo zákonného rámca a rešpektujúce sťažovateľom označené práva, aj keď sťažovateľ má na vec iný názor a sťažnosťou chce zrušiť predmetné

napadnuté rozhodnutie krajského súdu. Jeho názor ústavný súd totiž nepovažuje za dôvodný.

21. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu z 12. októbra 2018 ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

22. Čo sa týka napadnutého rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 5 To 50/2018 z 19. októbra 2018, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ k nemu nevniesol v sťažnosti žiadne konkrétne námietky, v čom vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (na súdnu ochranu), hoci toto rozhodnutie namieta v jej petite, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde) pri svojom rozhodovaní, teda sťažnosť nespĺňa zákonom o ústavnom súde predpísané náležitosti. Napriek tejto skutočnosti však preskúmal aj toto rozhodnutie krajského súdu na 7 stranách, ktoré mu bolo predložené dodatočne krajským súdom pre účely jeho posúdenia. Ústavný súd z jeho obsahu zistil, že týmto rozhodnutím bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 0 T 244/2017 z 13. marca 2018, ktorým bol za spáchanie viacerých prečinov (špecifikovaných v rozhodnutí podľa Trestného zákona, pozn.) odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 40 mesiacov, pričom bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne sťažovateľovi uložil aj ochranný dohľad na 2 roky a povinnosť po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy, a tie aj preukazovať, a tiež osobne sa hlásiť jedenkrát za dva kalendárne mesiace u probačného a mediačného úradníka okresného súdu a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska uvedeného v rozhodnutí. Zároveň bola sťažovateľovi po dobu výkonu ochranného dohľadu uložená aj povinnosť spočívajúca v príkaze zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

23. Z odôvodnenia rozhodnutia ďalej vyplývalo, že proti tomuto rozsudku okresného súdu podal odvolanie sťažovateľ (aj prostredníctvom svojho obhajcu), a to proti výroku o vine aj o treste, pričom podľa neho okresný súd pochybil, keď nevykonal dôkazy, ktoré

sťažovateľ ako obžalovaný navrhol na hlavnom pojednávaní, a svoju výpoveď, ako aj výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] z prípravného konania považuje za neplatné, pretože boli v ten deň vypočúvaní pod vplyvom omamných a psychotropných látok. Ďalej namietol (ne)zákonnosť postupu krajského súdu podľa § 88 Trestného poriadku v súvislosti so svedkom [REDAKOVANÉ] a tiež poukázal na zásady ukladania trestov, pričom trest uložený okresným súdom považuje za neprimerane prísny. Namietal aj porušenie práva na spravodlivý súdny proces tým, že mu bolo upreté právo na obhajobu, keďže okresný súd prehliadol i skutočnosť, že pri samotnom skutku boli dvaja a vozidlo viedol nezákonne nastrčený agent polície, ktorý ho naviedol na túto nezákonnú činnosť, ktorú by v živote nespáchal. Sťažovateľ v tomto smere vie svoje tvrdenia podporiť mnohými dôkazmi, napr. výpoveďou ďalšieho navrhovaného svedka.

24. Po citácii príslušných ustanovení Trestného poriadku na strane 3 (§ 315, § 316 ods. 1 a 3, § 317 ods. 1 a § 319) krajský súd v podstatnom na námietky sťažovateľa reagoval takto: *«Z pohľadu zákonnosti konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku, odvolací súd nenachádza žiadne pochybenia, ktoré by vyústili do porušenia práva obžalovaného na spravodlivý súdny proces. Pokiaľ ide o otázku obhajoby obžalovaného, odvolací súd nezistil, že by prvostupňový súd akýmkoľvek spôsobom bránil obžalovanému v jeho obhajobe. Obžalovaný mal od svojho zadržania ustanoveného obhajcu [REDAKOVANÉ], ktorý zabezpečoval povinnú obhajobu obžalovaného...»*

Výrok prvostupňového súdu o vine obžalovaného je plne v súlade s vykonanými dôkazmi, z ktorých, podľa názoru odvolacieho súdu, vyplynuli skutočnosti bezpečne preukazujúce, že obžalovaný sa dopustil spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a tento skutok napĺňa všetky zákonné znaky prečinu porušovania domovej slobody a prečinu krádeže tak, ako ich kvalifikoval prvostupňový súd. Obžalovaný sa na hlavnom pojednávaní bránil tým, že vyhlásil, že je z obžalovanej trestnej činnosti nevinný. Ďalej odmietol k veci vypovedať a preto prvostupňový súd správne a v súlade s ustanovením § 258 ods. 4 Trestného poriadku prečítal jeho výpoveď z prípravného konania. V tejto výpovedi sa obžalovaný v plnom rozsahu priznal k spáchaniu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a [REDAKOVANÉ] v nej označil za osobu, ktorá ho naviedla na trestnú činnosť, resp. mu navrhla jej spáchanie a pri páchaní mu pomáhal tým, že ho na miesto spáchania trestného činu

odviezol motorovým vozidlom a pomáhal mu z nakladaní odcudzenej kosačky. Jeho výpoveď z prípravného konania, ktorá bola zákonným spôsobom prečítaná na hlavnom pojednávaní tak slúži ako usvedčujúci dôkaz proti obžalovanému...

Prvostupňový súd sa... zaoberal i obranou obžalovaného... ktorá sa týka účasti [REDAKOVANÉ] na obžalovanom trestnom čine...

Možno tak iba zopakovať, že [REDAKOVANÉ] nebol v tejto trestnej veci obžalovaný a preto súd nemohol rozhodovať o jeho vine zo spáchania skutku. Orgány činné v trestnom konaní od začiatku vedeli o prítomnosti osoby [REDAKOVANÉ] na mieste činu, vypočuli ho a pokiaľ vyhodnotili zistené skutočnosti tak, že nebol dôvod na jeho trestné stíhanie a neskôr na obžalovanie, nebolo možné zo strany prvostupňového súdu takéto rozhodnutie ovplyvniť a to pre nedostatok jeho právomoci rozhodnúť o tom, kto bude v trestnom konaní obžalovaný. Táto právomoc v zmysle ustanovenia § 234 ods. 1 patrí výlučne prokurátorovi. Na to nadväzuje aj úvahy vťahujúca sa k svedkovi, ktoré v odvolaní navrhoval vypočuť obžalovaný. Uvedený svedok celkom zrejme nevie nič uviesť k samotnej trestnej činnosti a mal by vypovedať iba k osobe svedka [REDAKOVANÉ], čo je pre rozhodnutie v merite veci irelevantné.

Svedok [REDAKOVANÉ] bol v prípravnom konaní vypočutý a svoju účasť na páchaní trestnej činnosti poprel z hľadiska toho, že nemal vedomosť o tom, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] má v úmysle spáchať trestnú činnosť...

Obžalovaný... namietol nezákonnosť svojej výpovede, ako i výpovede svedka [REDAKOVANÉ] v prípravnom konaní a to z dôvodu, že obaja mali byť pod vplyvom omamných a psychotropných látok. Toto tvrdenie obžalovaného však nie je ničím podložené, pričom zo zápisnice o výsluchu obvineného, ako i menovaného svedka nevyplýva to, že títo by neboli schopní výsluchu z dôvodu ovplyvnenia návykovými látkami.

Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na obsah odvolania samotného obžalovaného (č. 1. 278-280), v ktorom obžalovaný prakticky priznáva páchanie skutku, no bráni sa tým, že na tento ho naviedol a pomáhal mu pri jeho spáchaní práve vyššie menovaný svedok [REDAKOVANÉ]...

Vina obžalovaného tak bola bez rozumných pochybností preukázaná a to na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní zákonným spôsobom, pri rešpektovaní práva obžalovaného na spravodlivý súdny proces...

Uložený trest odňatia slobody považuje za primeraný, najmä s ohľadom na osobu obžalovaného ako recidivistu, ktorý bol opakovane súdne trestaný a to aj nepodmienečnými trestami odňatia slobody, ktoré však u neho nesplnili ten výchovný účel, aby ho odradili od ďalšieho páchania trestnej činnosti...

Po doručení predvolania na verejné zasadnutie nariadené na deň 27.9.2018, obžalovaný podaním zo dňa 12.9.2018 vzniesol námietku proti predsedovi senátu... a to z dôvodu jeho blízkych vzťahov s poškodenou [REDAKOVANÉ]. Navrhol, aby sa vec pridělila Krajskému súdu v Nitre...

V čase konania verejného zasadnutia bol... predseda senátu dlhodobo práceneschopný a preto sa rozhodovania nezúčastnil a na základe rozvrhu práce tunajšieho súdu na rok 2018 ho zastúpil v pozícii sudcu predsedajúceho senátu [REDAKOVANÉ]. Vzhľadom na to, že namietaný sudca sa rozhodovania nezúčastnil a nemohol tak ovplyvniť rozhodovanie vo veci... neexistuje dôvod na ich vylúčenie z prejednávania trestnej veci obžalovaného, súd o tejto námietke nerozhodoval.

Tesne pred nariadeným termínom verejného zasadnutia na deň 27.9.2018 bolo tunajšiemu súdu dňa 26.9.2017 doručené podanie novozvoleného obhajcu obžalovaného [REDAKOVANÉ], ktorý oznámil prevzatie obhajoby obžalovaného a zároveň požiadal o odročenie verejného zasadnutia, nakoľko si musí naštudovať spis. Podobné podanie súdu doručil aj obžalovaný. Tunajší súd na verejnom zasadnutí tento návrh neakceptoval, pričom verejné zasadnutie bolo prerušené pre správanie sa obžalovaného, ktorý tvrdil náhle zhoršenie svojho zdravotného stavu.

Opatrením zo dňa 1.10.2018 bolo zrušené ustanovenie obhajcu [REDAKOVANÉ] z dôvodu, že obžalovaný si zvolil obhajcu. V ten deň bolo zároveň opatrením rozhodnuté o ustanovení náhradného obhajcu [REDAKOVANÉ] podľa § 42 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko hrozila dôvodná obava zo zmarenia verejného zasadnutia pre neprítomnosť zvoleného obhajcu. Súd nariadil pokračovanie verejného zasadnutia na deň 11.10.2018. Obžalovaný po doručení predvolania zaslal súdu podanie, ktoré označil ako „námietka zaujatosti podľa 31 ods. 1,2 Tr. poriadku proti [REDAKOVANÉ] spojená spolu s návrhom na odňatie prikázanie veci podľa § ods. 1 Tr. P“. Námietku zaujatosti odôvodnil tým, že menovaný predseda senátu sa pozná s poškodenou, často sa navštevujú a chodia spolu na dovolenky, čo sa dozvedel písomnou formou dňa 2.10.2018.

d'alej v podám uviedol, že [REDACTED] je nemanželským synom [REDACTED], čo sa dozvedel od matky [REDACTED]. Ďalším dôvodom zaujatosti sudcu mal byť jeho postup na verejnom zasadnutí dňa 27.9.2018. O zaujatosti sudcu má svedčiť i konanie verejného zasadnutia v priestoroch [REDACTED] a ustanovenie náhradného obhajcu...

Pokiaľ ide o dôvody, v ktorých vidí obžalovaný zaujatosť sudcu, tunajší súd uvádza nasledovné. Na základe žiadosti súdu poskytol [REDACTED] správu o odoslanej a prijatej korešpondencii obžalovaného za obdobie výkonu jeho väzby, ako aj zoznam jeho návštev a históriu telefonických hovorov. Jediný telefonický hovor mal obžalovaný dňa 22.12.2017 s [REDACTED]. Obžalovaný nemal do dňa 10.10.2018 žiadnu vykonanú návštevu. Okrem korešpondencie so súdmi a s obhajcom neprijal obžalovaný žiadnu inú korešpondenciu. Z takto zistených skutočností súd vyvodil záver, že dňa 2.10.2018 obžalovaný nemohol obdržať korešpondenciu, z ktorej by sa dozvedel o vzťahoch sudcu s poškodenou. Rovnako nie je preukázané, že by počas výkonu väzby mal kontakt s matkou [REDACTED], ktorá by mu oznámila, že sudca je otcom [REDACTED]. Ak sa teda obžalovaný tieto informácie dozvedel v inom čase ako bola jeho komunikácia kontrolovaná vo výkone väzby, nevzniesol námietku zaujatosti bez meškania, čo je v zmysle ustanovenia § 32 ods. 6 Trestného poriadku dôvodom, pre ktorý sa nej nekoná. Namietaný procesný postup sudcu (miesto konania verejného zasadnutia a ustanovenie náhradného obhajcu) rovnako má za následok, že v zmysle citovaného ustanovenia Trestného poriadku sa o takejto námietke nekoná. Vylúčenie všetkých ostatných sudcov tunajšieho súdu bolo už raz rozhodované Najvyšším súdom SR (uznesením zo dňa 10.7.2018 č. k. 2Ndt 17/2018-269) a vo vzťahu k nim obžalovaný neuviedol žiadne nové dôvody ich vylúčenia. O takomto návrhu sa v zmysle § 23 ods. 3 Trestného poriadku nekoná. Z uvedených dôvodov nebolo podanie obžalovaného prekážkou na meritórne rozhodnutie vo veci, ku ktorému došlo na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.10.2018 v priestoroch [REDACTED] [REDACTED], za prítomnosti náhradného obhajcu. Miesto konania verejného zasadnutia zvolil odvolací súd na základe správania sa obžalovaného na verejnom zasadnutí dňa 27.9.2018, kedy obžalovaný, po tom ako súd neakceptoval jeho žiadosť o odročenie, prezentoval vážne zdravotné (bolesti hlavy, bezvládnosť, bezvedomie), ktoré ani rýchla zdravotnícka pomoc privolaná do pojednávacej miestnosti, ani následné odborné vyšetrenie v nemocnicu

nepotvrdili. V priestoroch ústavu na výkon väzby je možné poskytnúť odbornú zdravotnícku pomoc v prípade náhleho zhoršenia zdravotného stavu, ktorý by bol len prechodného charakteru, resp. by bolo možné priamo na mieste zistiť, či prípadné tvrdenia obžalovaného o jeho zhoršenom zdravotnom stave majú objektívny základ. Ustanovenie náhradného obhajcu je opatrenie v prospech obžalovaného, ktoré bolo potrebné vykonať tak, aby bolo dodržané právo obžalovaného na prednostné a urýchlené prejednanie jeho väzobnej trestnej veci v zmysle § 2 ods. 6 Trestného poriadku, čomu koreluje rovnaká povinnosť súdu. Uvedené opatrenie súdu sa nakoniec ukázalo ako správne, pretože zvolený obhajca obžalovaného v deň konania verejného zasadnutia doručil svoje ospravedlnenie z neúčasti na ňom z dôvodu jeho práceneschopnosti, pričom nežiadal o odročenie termínu verejného zasadnutia (rovnako ani obžalovaný na verejnom zasadnutí).»

25. Na základe uvedených skutočností (a aj k neexistencii dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu zo strany sťažovateľa, pozn.) ústavný súd v závere konštatuje, že ani toto napadnuté rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti a svojvoľnosti, ktoré by boli prípadne v príčinnej súvislosti s namietaným základným právom sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože je jasné, logické a zrozumiteľné, a preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol súčasne nielen z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ale aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

26. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutých rozhodnutí krajského súdu, prepustenie sťažovateľa z väzby a jeho žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave 19. decembra 2018